

โครงการประชุมเชิงปฏิบัติการเภสัชกรรมคลินิก ครั้งที่ 16/2559
เรื่อง เภสัชกรรมปฏิบัติบนหลักฐานเชิงประจักษ์เพื่อการใช้ยาอย่างสมเหตุผล
(Evidence-Based Pharmacy Practice for Rational Drug Use)

วันที่ 4 – 8 กรกฎาคม 2559

ณ ห้องประชุม “จำลอง สุวคนธ์” คณะเภสัชศาสตร์

วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร อ.เมือง จ.นครปฐม

*****

1. หลักการและเหตุผล

ในปัจจุบันบทบาทของเภสัชกรในงานเภสัชกรรมปฏิบัติ (pharmacy practice) ครอบคลุมการดูแลงานทั้งด้านการคัดเลือก จัดซื้อจัดหา จัดการระบบการกระจายยา ไปจนถึงการดูแลและติดตามปัญหาการใช้ยาในผู้ป่วย ตลอดจนการดูแลสุขภาพทั่วไป และการใช้ยาที่ถูกต้องสมเหตุผล (rational drug use) ซึ่งตามนโยบายแห่งชาติด้านยาพ.ศ. 2554 และยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบยาแห่งชาติพ.ศ. 2555 -2559 ได้กำหนดให้ยุทธศาสตร์การใช้ยาอย่างสมเหตุผลเป็นเรื่องหนึ่งในยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบยาแห่งชาติเพื่อให้เกิดความตระหนักถึงปัญหาการใช้ยาและสร้างระบบในการบริหารจัดการด้านยาให้เป็นมาตรฐานเดียวกันซึ่งกิจกรรมทางด้านการบริหารทางเภสัชกรรม (pharmaceutical care) ในงานเภสัชกรรมปฏิบัติก็กำลังมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมให้เกิดการใช้ยาอย่างสมเหตุผลในผู้ป่วยและประชาชนเป็นอย่างมากในโรงพยาบาลทั้งภาครัฐและเอกชน และหน่วยงานสุขภาพอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

หลักการของการใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ทางวิชาการอย่างเหมาะสม เป็นปัจจัยที่สำคัญยิ่งส่วนหนึ่งในการสนับสนุนการปฏิบัติงานของบุคลากรสุขภาพทุกสาขารวมทั้งเภสัชกร ที่ต้องมีบทบาทในการให้ความรู้เรื่องยาแก่บุคลากรทางการแพทย์ในหน่วยงานสาธารณสุข ผู้ป่วยและ ประชาชนทั่วไป ซึ่งในปัจจุบันจำนวนของข้อมูลข่าวสารด้านยามีจำนวนมาก เทคโนโลยีที่ใช้ในการสืบค้นและจัดการข้อมูลก็มีการพัฒนาอย่างรวดเร็ว ดังนั้นเภสัชกรที่ปฏิบัติงานอยู่ในระบบสุขภาพจึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีความรู้และทักษะในการสืบค้น การประเมิน การเลือกและประยุกต์ใช้ข้อมูลเอกสารหลักฐานเชิงประจักษ์ทางวิชาการดังกล่าวอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ เพื่อการพัฒนาวิชาชีพเภสัชกรรมอย่างต่อเนื่องกระบวนการนำข้อมูลป้อนกลับจากการปฏิบัติงานปกติประจำวัน (routine) มาใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับการพัฒนาคุณภาพการปฏิบัติงาน ตลอดจนการสร้างองค์ความรู้เป็นหลักฐานเชิงประจักษ์ใหม่ๆ ที่เป็นข้อมูลเฉพาะสำหรับบริบทประเทศไทยจากข้อมูลเหล่านี้ ก็เป็นนวัตกรรมที่ทำหายสำหรับการพัฒนาคุณภาพงานทางด้านเภสัชกรรมเป็นอย่างยิ่งการประชุมเชิงปฏิบัติการนี้จึงเน้นหลักการพื้นฐานเกี่ยวกับการปฏิบัติงานทางด้านเภสัชกรรมโดยอิงหลักฐานเชิงประจักษ์ทางวิชาการและการนำไปสู่การใช้ยาอย่างสมเหตุผล

การประชุมเชิงปฏิบัติการฯ นี้ เป็นส่วนหนึ่งของโครงการความร่วมมือทางวิชาการระหว่างสำนักพัฒนาระบบบริการสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข และคณะเภสัชศาสตร์ของ มหาวิทยาลัย 4 แห่งของรัฐ ได้แก่ มหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และมหาวิทยาลัยศิลปากร ในการเรียนการสอนในหลักสูตรร่วมระดับปริญญาโททางเภสัชศาสตร์ สาขาวิชาเภสัชกรรมคลินิก ที่มีการบริหารจัดการในระบบชุดวิชา (Module System) โดยมีการบูรณาการองค์ความรู้ในการจัดการประชุมครั้งนี้ เข้ากับการเรียนการสอนเทียบเท่ากับ รายวิชา 550 455 ระบบเภสัชสนเทศทางคลินิก (Clinical Drug Information System) ตามหลักสูตรเภสัชศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาเภสัชกรรมคลินิก ซึ่งเน้นการศึกษาอย่างรวบยอดถึงแนวคิดและระบบในการบริหารจัดการข้อมูลทางยาที่ใช้ในการบริการทางคลินิกโดยจะเน้นในเรื่องการสืบค้นสารสนเทศการวิเคราะห์ความน่าเชื่อถือของข้อมูลการรวบรวมสังเคราะห์การบริหารจัดการเกี่ยวกับฐานข้อมูลและการสื่อสารสารสนเทศโดยวิธีการต่างๆ

2.วัตถุประสงค์ เพื่อฝึกอบรมเภสัชกรให้มี

1. ความรู้พื้นฐานในการใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ทางวิชาการเพื่อสนับสนุนการใช้อย่างสมเหตุผลในงานเภสัชกรรมปฏิบัติ
2. ทักษะการสืบค้น ประเมิน คัดเลือก และประยุกต์ใช้หลักฐานทางวิชาการอย่างเป็นระบบในการบริหารทางเภสัชกรรมอย่างเหมาะสม
3. ทักษะในการให้บริการ และมีแนวคิดในการจัดการและพัฒนาระบบสารสนเทศทางเภสัชกรรมปฏิบัติให้ตอบสนองต่อการพัฒนาคุณภาพของระบบจัดการด้านยาของโรงพยาบาลได้อย่างต่อเนื่อง

3.คำสำคัญ systematic approach, evidence-based pharmacy practice, drug information services, informatics pharmacy, knowledge management

4.หน่วยงานที่รับผิดชอบ

1. คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากรโดยภาควิชาเภสัชกรรม
2. คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
3. คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
4. คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
5. สำนักบริหารการสาธารณสุขสำนักปลัดกระทรวงสาธารณสุข

5.ระยะเวลาการดำเนินโครงการ

ระหว่างวันที่ 4 – 8 กรกฎาคม 2559

6.สถานที่จัดประชุม ห้องประชุม “จำลอง สุวคนธ์” คณะเภสัชศาสตร์

วิทยาเขตพระราชมังคลาภิเษก มหาวิทยาลัยศิลปากร อ.เมือง จ.นครปฐม

7.ผู้เข้าร่วมประชุม / กลุ่มเป้าหมาย จำนวนประมาณ 40 คน จากหน่วยงานต่างๆ เช่น

1. เภสัชกรที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาล ร้านยา หรือหน่วยงาน/สถานพยาบาลที่ดูแลผู้ป่วย
2. เภสัชกรที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับข้อมูลหลักฐานเชิงประจักษ์ทางด้านยาในบริษัทผู้ประกอบการด้านยา
3. เภสัชกรหรือบุคลากรด้านสุขภาพที่ปฏิบัติงานในหน่วยงานต่างๆ ที่จำเป็นต้องใช้ข้อมูลหลักฐานเชิงประจักษ์เกี่ยวกับยาและโรครวมทั้งการดูแลคุ้มครองผู้บริโภคด้านยาและผลิตภัณฑ์สุขภาพ
4. คณาจารย์/นักศึกษาสังกัดคณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยร่วม 4 สถาบัน และผู้สนใจทั่วไป

8.ค่าลงทะเบียน

1. สำหรับการเข้าร่วมประชุมทั้งส่วนทฤษฎี และการประยุกต์ใช้ ครบ **5 วัน**(4 – 8 กรกฎาคม 2559)
  - 1.1. สมัครพร้อมโอนเงินค่าสมัครภายในวันที่ **10 มิถุนายน 2559** ค่าลงทะเบียน 5,500 บาท
  - 1.2. สมัครพร้อมโอนเงินค่าสมัครภายหลังวันที่ **10 มิถุนายน 2559** ค่าลงทะเบียน 6,000 บาท
2. สำหรับการเข้าร่วมประชุมเฉพาะส่วนทฤษฎี **3 วันแรก (4 – 6 กรกฎาคม 2559)** ค่าลงทะเบียน 3,500 บาท
3. สำหรับนักศึกษาหลักสูตรเภสัชกรรมคลินิก จากคณะเภสัชศาสตร์ 4 สถาบัน ที่ลงทะเบียนรายวิชา Clinical Drug Information System ค่าอาหารกลางวันและอาหารว่าง 1,500 บาท
4. สำหรับนักศึกษาเภสัชศาสตร์ ชั้นปีที่ 6 สาขาการบริหารทางเภสัชกรรม มหาวิทยาลัยศิลปากร ที่ฝึกปฏิบัติงานวิชาชีพทางการบริหารทางเภสัชกรรม ในงานบริการเภสัชสนเทศ ณ โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า ในช่วงเวลาที่มีการจัดประชุม ได้รับการยกเว้นค่าลงทะเบียน

9.หน่วยกิตการศึกษาต่อเนื่อง (CE) ผู้เข้ารับการอบรมครบถ้วนตลอดการประชุม จะได้รับหน่วยกิตการศึกษาต่อเนื่องของเภสัชกร

1. สำหรับการเข้าร่วมประชุมทั้งส่วนทฤษฎี และการประยุกต์ใช้ ครบทั้ง 5 วัน = 28.50 หน่วยกิต
2. สำหรับการเข้าร่วมประชุมเฉพาะส่วนทฤษฎี 3 วันแรก = 17.625 หน่วยกิต

10. หลักสูตรโดยย่อ

โครงการย่อยที่ 1: Principles and systematic approach for evidence-based pharmacy for rational drug use

1. Introduction to evidence-based pharmacy practice (EBPP) for rational drug use (RDU)
2. Background and foreground knowledge in pharmacy practice for rational drug use
3. Systematic approach for Evidence-Based Pharmacotherapy / Hierarchy of evidence and systematic searching
4. Critical appraisal of evidence
5. Strategies for routine updates on evidence-based clinical information: Journal club activities
6. Commonly used statistical analysis in published research articles

โครงการย่อยที่ 2: Applications of evidence-base pharmacy practice in rational drug use

1. Evidence-based pharmacy practice for rational drug use (EBPP-RDU): applications in
  - 1.1. Drug information services (DIS)
  - 1.2. Pharmaceutical care
    - 1.2.1. Case studies in hypertension
    - 1.2.2. Case studies in chronic kidney disease (CKD)
    - 1.2.3. Case studies in antibiotic resistance
  - 1.3. Hospital drug management system
  - 1.4. Risk management and patient safety
  - 1.5. Poison information services

11.รูปแบบการประชุมเชิงปฏิบัติการ

ประกอบด้วย การบรรยายภาคทฤษฎีของการได้มาและการใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ทางวิชาการเพื่อสนับสนุนการใช้ยาอย่างสมเหตุผลในงานเภสัชกรรมปฏิบัติและการฝึกทักษะการปฏิบัติโดยมีกรณีศึกษา (case study) จากตัวอย่างจริงในการปฏิบัติงานการร่วมมืออภิปราย และเสนอแนวคิดในการนำความรู้ด้านการใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ทางวิชาการไปประยุกต์ใช้ในพัฒนางานเภสัชกรรมปฏิบัติและการใช้ยาอย่างสมเหตุผล

สำหรับผู้ศึกษาในหลักสูตรเภสัชศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาเภสัชกรรมคลินิกจะต้องเข้ารับการอบรมให้ครบทั้งส่วนการบรรยายและการฝึกทักษะการปฏิบัติให้ครบถ้วน และมีการประเมินผลโดยมีการสอบข้อเขียนรวมทั้งการทำงานมอบหมายร่วมด้วย ส่วนผู้ที่ประสงค์เก็บหน่วยกิตการศึกษาต่อเนื่องทางเภสัชศาสตร์

(continuing pharmacy education; CPE)จะต้องเข้ารับการอบรมให้ครบทั้งส่วนการบรรยายและการฝึกทักษะการปฏิบัติให้ครบถ้วน

12.ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. เภสัชกรสามารถนำความรู้พื้นฐานในการใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ทางวิชาการมาประยุกต์ใช้สนับสนุนงานเภสัชกรรมปฏิบัติเพื่อให้เกิดการใช้ยาอย่างสมเหตุผลได้อย่างเป็นระบบ
2. เภสัชกรสามารถให้บริการ และมีแนวคิดในการจัดการข้อสนเทศและพัฒนาระบบสารสนเทศทางเภสัชกรรมปฏิบัติได้
3. โรงพยาบาล/หน่วยงานด้านสุขภาพต่างๆ สามารถปฏิบัติงานโดยใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ทางวิชาการสนับสนุนรวมทั้งการให้บริการเภสัชสนเทศที่สนับสนุนการปฏิบัติงานต่างๆ ของงานเภสัชกรรมปฏิบัติ

กำหนดการประชุมเชิงปฏิบัติการเภสัชกรรมคลินิก ครั้งที่ 16/2559
 เรื่อง เภสัชกรรมปฏิบัติบนหลักฐานเชิงประจักษ์เพื่อการใช้ยาอย่างสมเหตุผล
 (Evidence-Based Pharmacy Practice for rational drug use)
 วันที่ 4 – 8 กรกฎาคม 2559
 ณ ห้องประชุม “จำลอง สุกคนธ์” คณะเภสัชศาสตร์
 วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร อ.เมือง จ.นครปฐม

	CE credit	
<u>Monday 4th, July 2559</u>		
08.15 – 08.30	Registration and opening ceremony	
08.30 – 10.00	Introduction to evidence-based pharmacy practice (EBPP) for rational drug use (RDU) By Dr. InthiraKanchanaphibool – Silpakorn University	1.50
10.00 – 10.15	Coffee/tea break	
10.15 – 12.00	Background and foreground knowledge in pharmacy practice for rational drug use By Dr.InthiraKanchanaphibool – Silpakorn University	1.75
12.00 – 13.00	Lunch	
13.00 – 15.00	Systematic approach for evidence-based pharmacotherapy Hierarchy of evidence and systematic searching By Associate Professor Dr. Nalineepoolsup – Silpakorn University	2.00
15.00 – 15.15	Coffee/tea break	
15.15– 16.45	Case study: Evidence-based clinical information for rational drug use By All instructors	0.375
<u>Tuesday 5th, July 2559</u>		
08.30 – 10.00	Critical appraisal of evidence (1) By Associate Professor Dr. Nalineepoolsup – Silpakorn University	1.50
10.00 – 10.15	Coffee/tea break	
10.15 – 12.00	Critical appraisal of evidence (2) By Associate Professor Dr. Nalineepoolsup – Silpakorn University	1.75
12.00 – 13.00	Lunch	
13.00 – 14.30	Strategies for routine updates on evidence-based clinical information: Journal club activities By Dr. NunthaluxnaSthapornnanon – Silpakorn University	1.50
14.30 – 14.45	Coffee/tea break	
14.45 – 16.15	EBPP – RDU in Drug Information Services (DIS) By Dr.InthiraKanchanaphibool – Silpakorn University	1.50
16.15 – 16.45	Case study: Critical appraisal of evidence for decision making (1) By All instructors	0.125

	CE credit	
<u>Wednesday 6th, July 2559</u>		
08.30 – 10.00	Commonly used statistical analysis in published research articles (1) By Associate Professor Dr. ManatPongchaidecha – Silpakorn University	1.50
10.00 – 10.15	Coffee/tea break	
10.15 – 12.00	Commonly used statistical analysis in published research articles (2) By Associate Professor Dr. ManatPongchaidecha – Silpakorn University	1.75
12.00 – 13.00	Lunch	
13.00 – 15.00	Commonly used statistical analysis in published research articles (3) By Associate Professor Dr. ManatPongchaidecha – Silpakorn University	2.00
15.00 – 15.15	Coffee/tea break	
15.15 – 16.45	Case study: Critical appraisal of evidence for decision making (2) – with statistical analysis By All instructors	0.375
<u>Thursday 7th, July 2559</u>		
08.30 – 10.00	Application of EBPP – RDU in hypertension ByDr. PornwalaiBoonmuang	1.50
10.00 – 10.15	Coffee/tea break	
10.15 – 12.00	Application of EBPP – RDU in chronic kidney disease By Dr. DarapornRungrai	1.75
12.00 – 13.00	Lunch	
13.00 – 15.00	Application of EBPP – RDU in antibiotic resistance By Assistant Professor Dr. WichaiSuntimaleewolagun	2.00
15.00 – 15.15	Coffee/tea break	
15.15 – 16.45	Case study: EBPP – RDU in pharmaceutical care By All instructors	0.375
<u>Friday 8th, July 2559</u>		
08.30 – 10.00	Application of EBPP – RDU in hospital drug management system By JantimaYothapitak – Surat-thani Hospital	1.50
10.00 – 10.15	Coffee/tea break	
10.15 – 12.00	Application of EBPP – RDU in risk management and patient safety – Trigger tools for identification of drug related problems (DRPs) By JantimaYothapitak – Surat-thani Hospital	1.75
12.00 – 13.00	Lunch	
13.00 – 15.00	Application of EBPP – RDU in PoisonInformation Services – From experience to knowledge By CharuwanSriapha – Ramathibodhi Hospital	2.00
	Total	28.50